

Hvala koprecedavajuci

Hteo bih za početak da pozdravim sve prisutne.

Zovem se Branislav Kapetanović. Radio sam kao profesionalni pirotehničar u Vojsci Jugoslavije na aerodromu Lađevci. Bio sam obučen za uklanjanje svih avio-bombi, a kasetne bombe NATO snaga su mi bile uža specijalnost. Tokom rata 1999. godine radio sam na uklanjanju kasetnih bombi na velikom broju civilnih i vojnih lokacija, uključujući Niš, Kraljevo, Ponikve i Sjenicu.

Tokom bombardovanja, proveo sam 45 dana na aerodromu u Nišu, gde sam svakodnevno uništavao neeksplodirane kasetne bombe. Međutim, u slučaju Niša, kasetne bombe nisu padale samo na vojne objekte, već i na centar grada, prostor oko gradske pijace, gradske bolnice i u stambena naselja. Bio sam svedok stradanja civila 7. maja u centru grada, kada smo kasetne bombe uklanjali u trenutku kada tela žrtava još nisu bila odnešena sa ulica. Nikada neću moći da zaboravim scenu kada smo morali da prelazimo preko tela poginulih da bismo što pre izvršili uništavanje kasetnih bombi u dvorištima kuća, kako bi se izbegla dalja i još veća stradanja civila.

I po završetku rata, nastavio sam da radim svoj posao svakodnevno, jer je količina zaostalih kasetnih bombi bila velika, tako da nismo mogli da postignemo da ih sve uništimo. Za vreme rata smo uništavali samo bombe nađene na površini i one koje su bile u manjoj ili većoj meri vidljive, jer nismo bili u mogućnosti da vršimo detaljnu pretragu. Iz dana u dan smo se premeštali sa lokacije na lokaciju, tako da nismo mogli da pokrijemo kompletne zahvaćene površine.

Uprkos svim našim velikim naporima, i dan danas je broj zaostalih kasetnih bombi ogroman, jer nismo uspeli sve da pretražimo usled nedostatka tehničkih uređaja i obučenog ljudstva.

9. novembra 2000. godine sam otišao na aerodrom Dubinje kod Sjenice po zadatku. Zadatak je bio da se provere objekti aerodroma, koliki je stepen oštećenja i da li su u prostorijama aerodroma prisutne kasetne bombe. Ustanovio sam da ih u tom delu aerodroma nije bilo. Ali tada su me pozvali da izvršim uništavanje još nekoliko kasetnih bombi koje su otkrivene u blizini piste neposredno pred naš dolazak. Ja sam prišao lokaciji na kojoj su se nalazile kasetne bombe i u trenutku kada sam razgrnuo travu da bolje osmotrim položaj jedne od kasetnih bombi, došlo je do detonacije.

U trenutku eksplozije sam izgubio sva četiri ekstremiteta, oštećen mi je sluh i vid, a pre dolaska u bolnicu sam doživeo prestanak srčanog rada. U bolnici u Užicu su me povratili u život, ali i posle toga, nakon što sam prebačen na VMA u Beogradu doktori su se narednih mesec dana borili za moj život. Imao sam više od dvadeset operacija. Proveo sam četiri godine na lečenju u Beogradu.

Bio sam vojno lice, ali ne vidim svrhu i razlog za upotrebu kasetne municije. Vojna opravdanost za upotrebu kasetne municije ne postoji – postoje i druge preciznije i savršenije vrste bombi, čijom upotrebom bi se isključilo stradanje civila.

Opšte je poznato da jedna kasetna bomba zahvata veliku površinu i ne postoji način da se izbegne da zahvati i civilne objekte i naselja. Čak ni kod vojnih objekata nema željenog učinka. A kada jednom vidite civilne prostore zahvaćene kasetnim bombama, za njihovu upotrebu više nema nikakvog opravdanja.

Najviše od njih stradaju civili, a daleko manje vojska. Ne očekujem da se neko začudi zbog ovoga što se meni dogodilo – ja sam bio profesionalac, to mi je bio posao – ali većina ljudi koja od kasetnih bombi strada su nedužni civili i nevina deca, koja nemaju nikakve veze sa ratnim zbivanjima.

Od trenutka kada sam se priključio ovoj inicijativi, imao sam puno vere u uspeh ove akcije. Prvi korak napravljen u Oslu je na moje zadovoljstvo bio uspešan, i nadam se da će humanitarni razlozi da prevladaju, jer su iznad svih političkih interesa i iz tog razloga verujem da će i prilikom svakog narednog koraka sve veći broj zemalja da joj se pridružuje. Verujem da će se naše zalaganje završiti uspešno i dovesti do potpune zabrane kasetnih bombi.

Hvala,